

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/18/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214210888
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4214210888.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Jarmily Pogradovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený (advokátska kancelária): TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 (zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom), proti žalovanému: Z. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., N. XXX/XX, t. č. bytom P., W. XX (u R. S.), o zaplatenie 6.811,63 Eur (istiny) s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/331/2014-167 zo dňa 26. septembra 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému **n e p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu prvoinštančnému súdu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 6 811,63 € s príslušenstvom, keď poukázal na zmluvu zo dňa 26.7.2006, ktorú mal uzatvoriť žalovaný s jeho právnym predchodcom, a to so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej i banka). Ako prostriedky procesného útoku použil skutkové tvrdenia a označil dôkazy. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Okresný súd Komárno rozsudkom 6C/331/2014-72 zo dňa 15.4.2016 žalobu zamietol s poukazom na premlčanie práva žalobcu. Krajský súd v Nitre uznesením 8Co/631/2016-108 zo dňa 29.6.2017 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení okrem iného uviedol, aj že: „Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacím dôvodom žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia, keď svoje právne závery súd prvej inštancie náležite nezdôvodnil, teda nezdôvodnil, z čoho (z akých konkrétnych ustanovení akých právnych predpisov) vyvodil svoje právne úvahy o tom, že žalobca mohol (a mal - musel) svoje právo uplatniť už 01.12.2008.“

2. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným a v poradí druhým) rozsudkom vydaným na základe prejednávania sporu na pojednávaní Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie podanú žalobu žalobcu (opätovne v celom rozsahu) zamietol a súčasne o trovách strán sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že žalovaný nemá (nepriznáva sa mu) nárok na náhradu trov konania.

3. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

4. Z činnosti súdu je známe, že banka má v predmete svojej činnosti okrem iného i poskytovanie úverov. Dňa 26.7.2006 banka ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytla úver vo výške 200 000 Sk, keď sa jednalo o bezúčelový úver. Úver bol úročený úrokovou sadzbou vo výške 10,7% ročne. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť pravidelnými 119 splátkami po 2

811 Sk, pričom splátky boli splatné 20. deň v mesiaci a splatnosť prvej splátky nastala 20.8.2006 a poslednej splátky dňa 20.6.2016. Zmluvou o postúpení pohľadávky 1285/2011/CE zo dňa 28.9.2011 banka ako postupca postúpila sumár pohľadávok na žalobcu ako postupníka, pričom postúpená mala byť i pohľadávka vymáhaná v tomto konaní. Banka postúpenie pohľadávky oznámila žalovanému prípisom zo dňa 28.9.2011. Žalobca, teda spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., prípisom zo dňa 28.10.2011 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na vykonané dokazovanie a zistený skutkový stav sporu, citované ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb.), citované ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. § 52 ods. 1 až 4, § 39) a všeobecné úvahy o spotrebiteľskej zmluve, odôvodnil nasledovne:

6. V danom prípade súd zmluvu o úvere a teda i celý záväzkový vzťah posudzoval ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný ako dlžník vystupoval pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ, keďže túto zmluvu uzatváral ako fyzická osoba nekonajúca v rámci svojej podnikateľskej činnosti a uzatváral ju s dodávateľom, t.j. žalobcom, bankou, ktorý ako veriteľ uzatváral zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Súd teda primárne i na hodnotenie právneho vzťahu musel použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka taktiež ustanovenia CSP (Civilného sporového poriadku - zák. č. 160/2015 Z. z.) týkajúce sa spotrebiteľských sporov. V danom prípade sa súd v prvom rade musel vysporiadať s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu v spore. Súd konštatuje, že v prípade ak sa jedná o postúpenie pohľadávky, ktorej pôvodnou vlastníčkou bola banka, sa spravuje iným režimom, ako postúpenie „klasických pohľadávok“. Súd poukazuje na špeciálne ustanovenie zákona o bankách, ktoré musí byť splnené k tomu, aby banka mohla postúpiť pohľadávku. Jedná sa o ustanovenie § 98 ods. 2 zákona o bankách. Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy banky a žalobcu o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok. Z uvedeného teda vyplýva, že banka bola povinná vyzvať žalovaného, aby splnil svoj dlh v lehote 90 dní od doručenia, a až následne v prípade, že by žalovaný nebol v tejto lehote dlh plnil, mohla postúpiť pohľadávku na žalobcu, pričom však z listinných dôkazov nevyplýva, že by banka takto postupovala, a preto súd konštatuje, že zmluva o postúpení pohľadávok je neplatná v zmysle § 39 občianskeho zákonníka, pretože odporuje zákonu, keď nebol dodržaný zákonom vyžadovaný postup na postúpenie pohľadávky. Súd poznamenáva, že tým najdôležitejším, je to, že v rámci bankového zákona prišlo k zadefinovaniu podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, pričom takéto zadefinovanie je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávanie sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie učiniť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané a teda i odporujúce zákonu. Súd z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej neplatnosť spočíva v rozpore so zákonom, a preto je v zmysle § 39 OZ absolútne neplatná konštatuje, že žalobca nemá dostatok

aktívnej legitímácie v spore, keď neboli na neho účinne postúpené práva, ktorých ochrany sa v súdnom spore dožaduje. Z uvedeného dôvodu súd žalobu zamietol. Na tomto názore súdu nezmení nič, ani tá skutočnosť, že žalovaný bol v čase postúpenia viac ako rok v omeškaní (posledná úhrada 22.5.2008, postúpenie 28.9.2011), keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky napriek neskoršiemu plneniu klienta a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno pristúpiť. Je potrebná mať stále na zreteli, že splnením podmienok podľa prvej vety citovaného ustanovenia zákonodarca podmienil nielen postúpenie pohľadávok mimo tzv. bankový sektor, ale tiež také postúpenie, pri ktorom pohľadávku patriacu pôvodne jednej banke prevezme iná osoba s rovnakým statusom. V daných súvislostiach súd v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, kedy k rovnakému záveru dospel i Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 7 Cdo 26/2017 z 28. marca 2018, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje. Súd taktiež poukazuje i na rozsudok Krajského súdu v Žiline 10Co/84/2018 zo dňa 26. 04. 2018. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 k § 255 CSP a žalovanému hoci úspešnému v konaní súd náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v konaní nevznikli. Úspech žalovaného spočíval v tom, že žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu.

7. Uvedený rozsudok napadol včas podaným odvolaním len žalobca, domáhajúci sa jeho zmeny odvolacím súdom tak, aby jeho žalobe bolo v plnom rozsahu vyhovené a aby mu bol proti žalovanému priznaný aj nárok na náhradu trov celého konania v rozsahu 100 %, keď odvolacie dôvody špecifikoval v tom, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež z dôvodu, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (ide o odvolacie dôvody v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP - poznámka odvolacieho súdu). V súvislosti s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách a jeho aplikáciou na daný prípad v prvom rade poukazuje na ustanovenie § 89 ods. 1 zákona o bankách a na bod 19.16 Všeobecných obchodných podmienok (VOP) a nakoľko dojednanie vzájomných práv a povinností zmluvnými stranami odchyľne zákon o bankách pripúšťa a zároveň nevyklúča, zastáva názor, že skúmanie splnenia podmienok v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 bolo v konaní nadbytočné a súd vec nesprávne právne posúdil, ak skúmal splnenie týchto podmienok napriek tomu, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili odchyľne od zákonnej úpravy ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Na podporu svojich tvrdení v tomto smere poukázal aj na označené rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky, konkrétne rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a v Trnave. Napriek uvedenému svojmu názoru pre úplnosť ďalej poukazuje na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jeho názoru preukázané, že postupca pred postúpením pohľadávky dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách ukladá a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. Žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní (najneskôr od 22.05.2008 - posledného plnenia záväzku) a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok úveru. Podľa ustanovenia § 150 ods. 1 CSP majú strany povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, keď v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré proti strane výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli proti strane popreté, bolo ich potrebné považovať za takzvané nesporné skutkové tvrdenia a na základe toho potom zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Vzhľadom k uvedenému preto zastáva názor, že mu vznikol nárok na úhradu uplatňovaných nárokov a pokiaľ ide o otázku svojej aktívnej legitímácie, túto preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy. Preukázanie splnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách v konaní nebolo potrebné, keďže preukázal odchyľne dojednanie zmluvných strán.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, keď súčasne o trovách odvolacieho konania strán sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému,

ktorému vzniklo právo na náhradu trov konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli a žiadne si ani neuplatňoval.

10. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu (v skutkových i právnych záveroch) stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení svojho rozhodnutie obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, keď na zdôraznenie jeho správnosti aj s ohľadom na odvolacie dôvody poukazuje na to, že

- z označeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/26/2017 (bod 18) vyplýva neprípustnosť a teda neplatnosť zmluvných dojednaní odporujúcich ustanoveniu § 92 ods. 8 zákona o bankách,
- ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP netvorí rozhodnutia odvolacích súdov neprevzaté do Zbierky stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR v spore rovnakého žalobcu, keď aj v prípade rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sú právne významné z tohto pohľadu len jeho rozhodnutia vydané v dovolacom konaní,
- odvolací súd poukazuje aj na ustálenú rozhodovaciu prax vyplývajúcu z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018 (publikovaného pod R 60/2018 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR, ktorý rozsudok žalobca nesporné ako účastník aj tejto rozhodovanej veci pozná), z ktorého rozhodnutia vyplýva povinnosť súdu prihliadnúť aj bez námietky (z úradnej povinnosti) na absolútnu neplatnosť postúpenia (bod 25. odôvodnenia), ako aj to, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež právo klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky, keď postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon, teda neobstoí záver odvolateľa o tom, že v konaní nebolo potrebné preukázanie splnenia podmienok podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a že pri neexistencii popretia platnosti postúpenia pohľadávky žalovaným súd musel považovať platnosť postúpenia za nesporné skutkové tvrdenia a nemohol sám túto otázku posudzovať,
- v prípade tohto konania môže súd vykonať aj dôkazy nenavrhnuté, ale nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 CSP), keď ustanovenia o sudcovskej a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú (§ 296 CSP), pričom všeobecné ustanovenia (CSP) o konaní sa použijú (len) primerane (§ 300 CSP),
- v danej veci žalobca netvrdil (a nepreukazoval) zosplatnenie pohľadávky jeho právnym predchodcom a realizáciu jeho výziev (právneho predchodcu) voči žalovanému na zaplatenie dlžnej časti pohľadávky (v rozsahu nesplácaných splátok a príslušenstva), teda žalovaný nemal ani čo rozporovať,
- je potrebné dôsledne rozlišovať právo na zosplatnenie a právo na postúpenie pohľadávky aj v kontexte ustanovenia § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, a že
- z rozhodnutia 7Cdo/26/2017 (bod 18. odôvodnenia) vyplýva tiež nedostatok oprávnenia žalobcu (ako nebankového subjektu) na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti (zosplatnenie) úveru, ako aj na postúpenie nesplatennej časti pohľadávky bankou.

11. Zo všetkých zhora označených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).